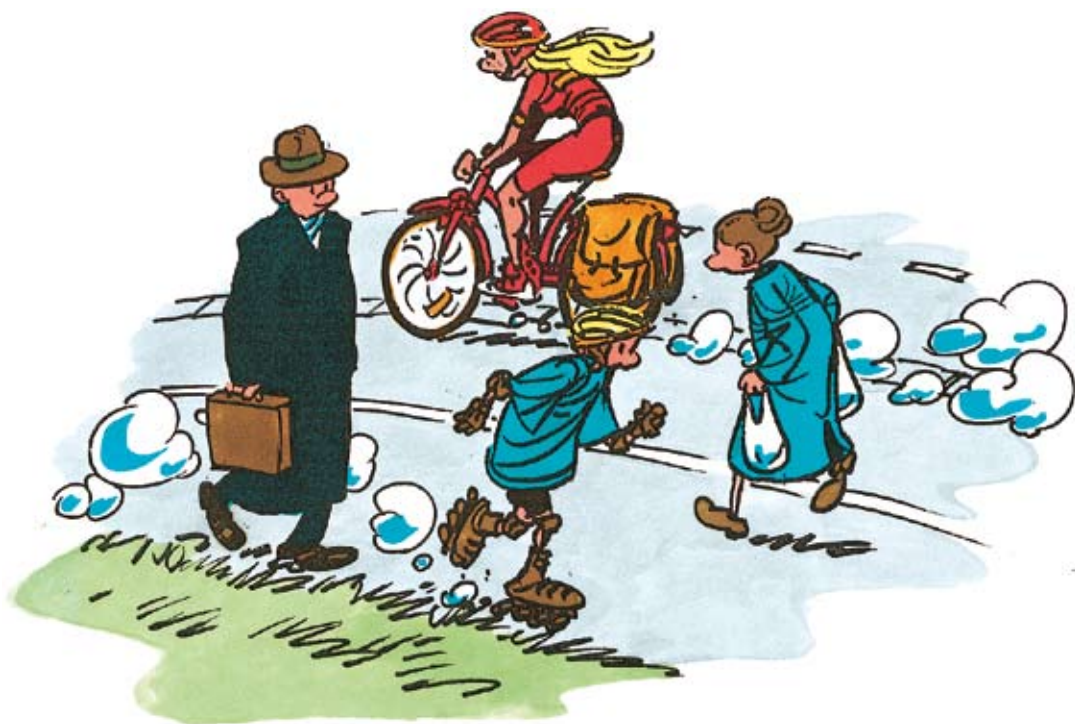

Lämna spelrum

TILL FOTS OCH MED CYKEL

Innehåll

- 3 Till fots och med cykel
- 4 På egna vägar
- 5 Körning i cykelfält
- 6 Var vaksam i korsningar
- 6 Lär dig väjningsreglerna
- 7 Enligt vägmärke
- 8 Den svängande väjer
- 8 vägmärken, som förbjuder gång- och cykeltrafik
- 9 Ny regel: cyklisten väjer
- 9 Även i dessa fall måste cyklisten väja
- 10 Sväng rätt
- 11 Se och syns
- 12 Var vaksam. Undvik farliga situationer
- 14 Med ordentlig utrustning
- 15 Skydda huvudet, använd hjälm

Arbetsgrupp: Minna Huopalainen
Lasse Saharinen
Anna-Liisa Tarvainen

Bilder: Hannu Lukkarinen

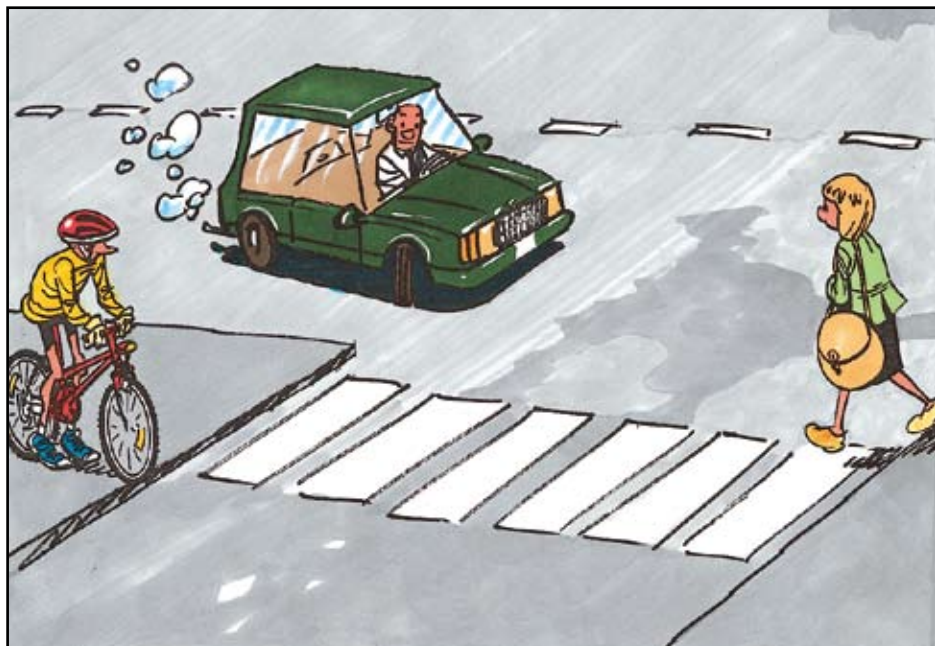
Layout: Teppo Jokinen

Utgivare: Trafikskyddet

Tryck: Tammer-Paino Oy, Tammerfors, 2007

ISBN: 978 - 951 - 560 - 154 - 4

Till fots och med cykel

Denna handbok innehåller grundfakta för fotgängare och cyklister. Allt fungerar dock inte enligt reglerna. Som oskyddade vägtrafikanter, bör fotgängare och cyklister vara speciellt uppmärksamma och försäkra sig om att bilisterna lägger märke till dem.

Fotgängarna kan röra sig på många sätt. Förutom gående, är även **rullskridsko- och rullbrädsåkare** fotgängare.

Cykeln är ett fordon. Cyklisten har till stor del samma skyldigheter och rättigheter som förare av andra fordon. Därtill finns det vissa egna regler för cyklister.

På egna vägar

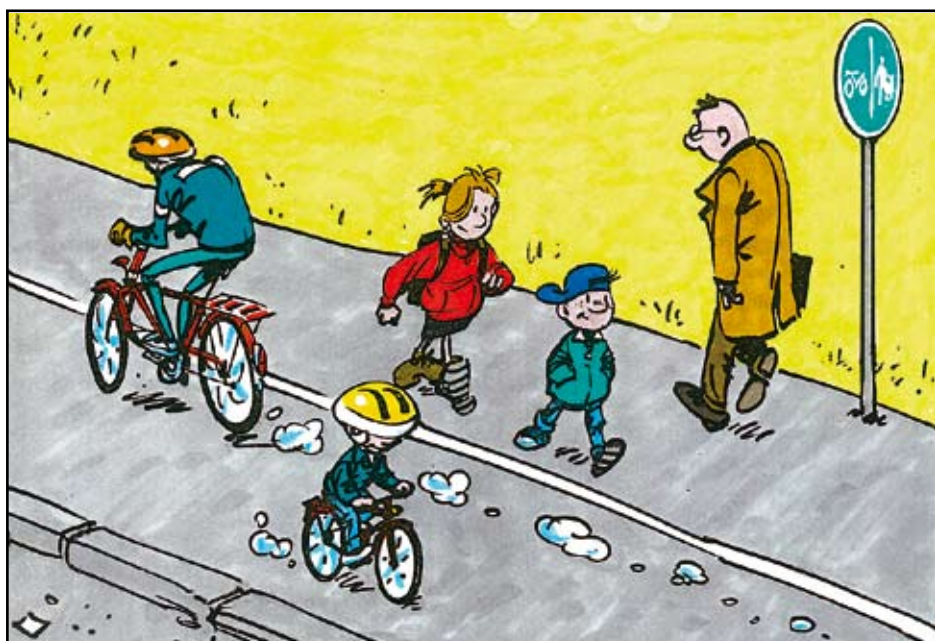
Det är tryggast för fotgängare och cyklister att använda egna leder. Av dessa finns det två slag:

Cykelväg och gångbana som löper parallellt

Kombinerad cykel- och gångbana

På en **parallell led** har både fotgängare och cyklister egna halvor. De åtskiljs med en vit linje. Trafikmärket visar, vilken del som är avsedd för fotgängare och vilken del som är avsedd för cyklister. Cyklisten ska cykla längs högra kanten av sin del.

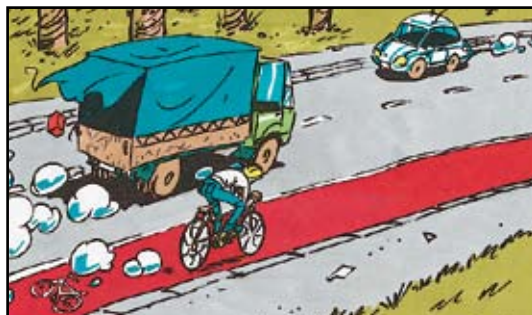
På en kombinerad led går fotgängaren längs högra eller vänstra kanten. Även där kör cyklisten längs högra kanten.

Finns det inte trottoar eller cykelbana, är det säkrast för fotgängaren att gå längs **körbanans vänstra kant**, speciellt i mörker. Då ser man de mötande bilarna och kan bättre ge akt på dem.

Finns det ingen cykelbana, ska cyklisten köra **längs vägrenen eller körbanans högra kant**.

På trottoaren får bara den som är under 12 år cykla och förutsatt att det inte stör fotgängare.

Körning i cykelfält

Med vägmarkeringar kan man från körbanan avskilja ett för cyklister avsett enkelriktat cykelfält. På det måste cyklisten följa samma regler som gäller för cykling längs kanten av körbanan.

Var vaksam i korsningar

Närma dej korsningen försiktigt och ge akt på vad andra gör. Var beredd att väja och vid behov stanna.

I korsningar är det skäl att vara vaksam. Där händer det samtidigt många saker som man inte alltid hinner se. Bilisterna fäster ofta sin uppmärksamhet på andra bilar och därför kan det hända, att bilföraren inte alltid lägger märke till fotgängare och cyklister.

Lär dig väjningsreglerna

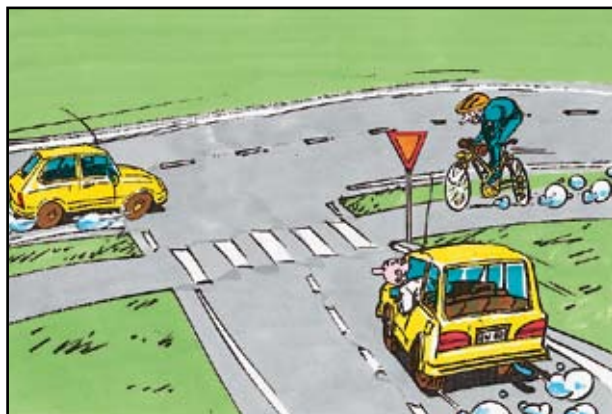

Grundregeln är fortsättningsvis den, att i likvärdiga korsningar skall cyklisten och bilisten väja för fordon som närmar sig från höger. Detta är även den inbördes körordning som gäller för cyklister i korsningar mellan cykelbanor.

Enligt vägmärke

Med trafikmärke kan körordningen ändras:

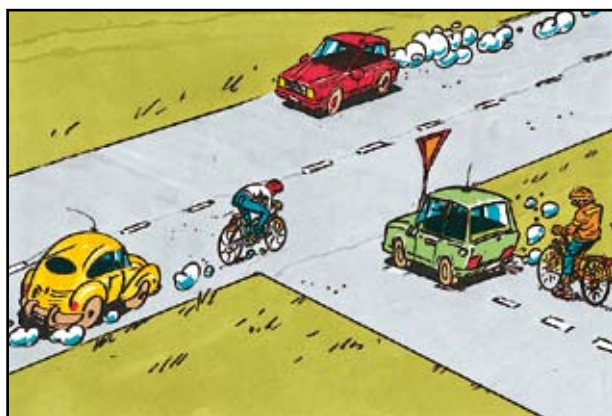
Den som färdas längs en väg som har triangel med väjningsplikt eller stop-märke, ska väja för trafik på den korsande vägen – både för dem som kommer från vänster och höger.

En bilist som har triangel med väjningsplikt, väjer också för dem som kör längs cykelvägen.

Väjningsplikt
i korsning

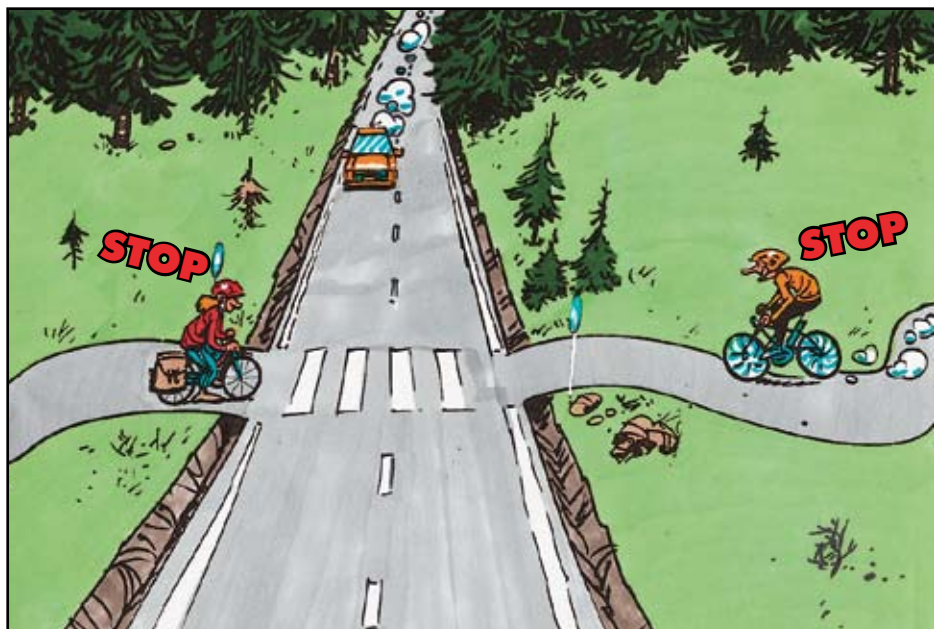

Bilisten och cyklisten som har triangel väjer.

Obligatorisk att
stanna och väja

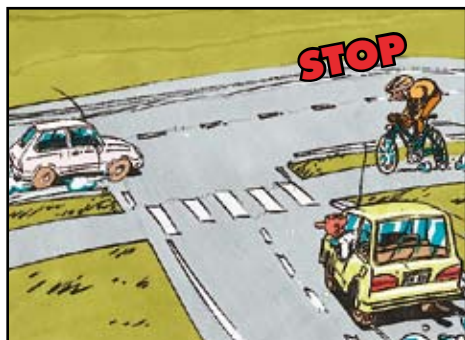
Cyklisten väjer

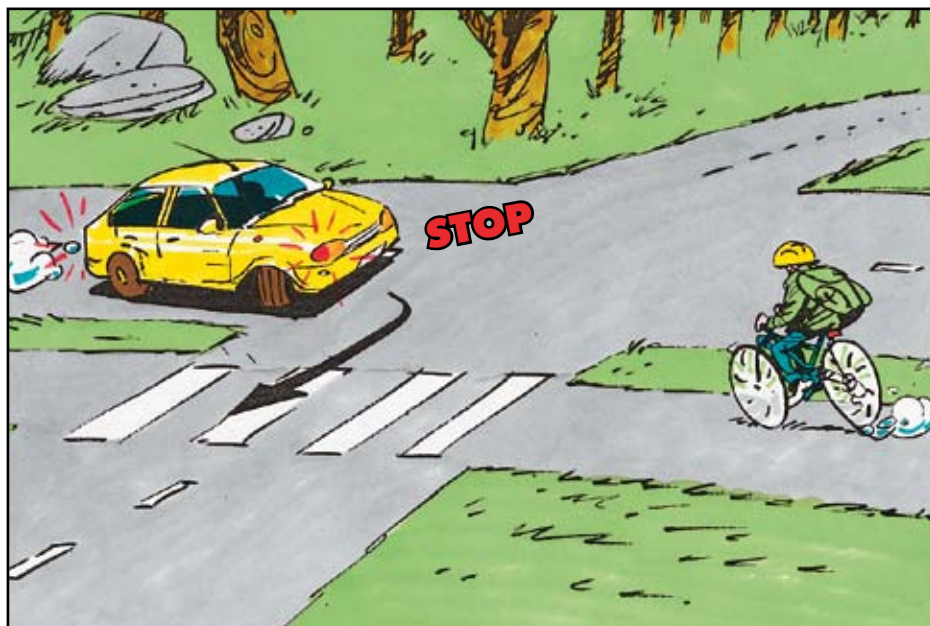
En cyklist som kommer ut på körbanan från cykelbana, ska väja för all trafik på körbanan.

Båda cyklisterna ska väja för bilen som färdas längs körbanan.

Även i dessa situationer ska cyklisten väja

Den svängande väjer

Ett svängande fordon ska väja för fotgängare och cyklister som går eller kör över den korsande vägen. Ändå bör man som fotgängare eller cyklist vara vaksam. Bilisterna lägger inte alltid märke till den lätta trafiken.

Cykel- och gångtrafik kan förbjudas med trafikmärke

Fordonstrafik
förbjuden

Gångtrafik samt
cykelåkning och
körning med
moped förbjudna

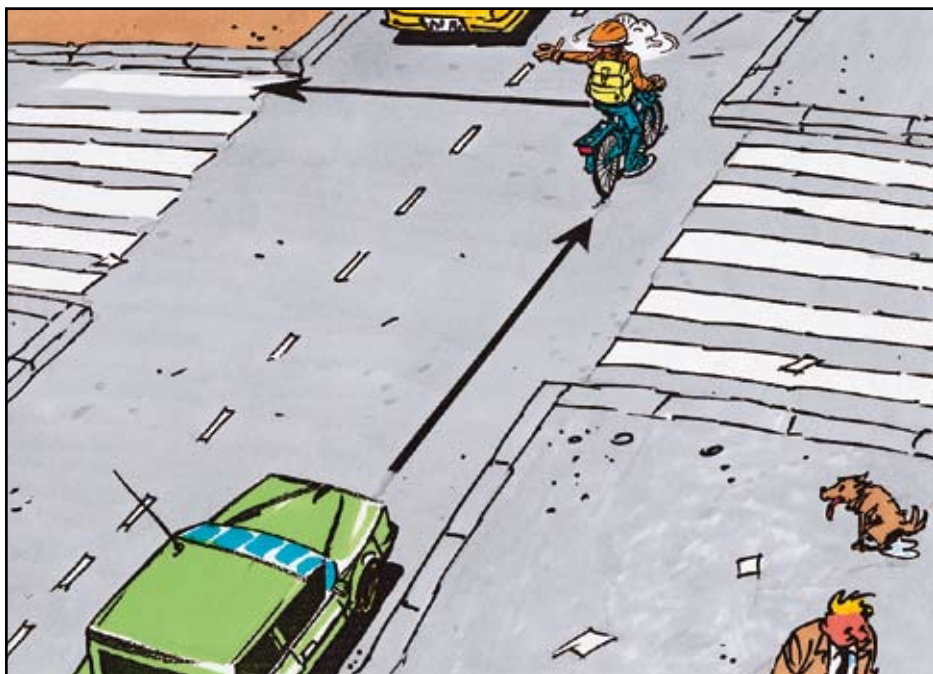
Förbjuden
körriktning

Cykelåkning
och körning med
moped förbjudna

Sväng rätt

Sväng till vänster är en av de farligaste situationerna vid cykling på körbana. Det säkraste sättet är att göra en s.k. vinkelsväng.

Säkrast är att göra så här:

- kör rakt över korsningen och ge samtidigt akt på dem som kommer från höger
- stanna vid kanten av korsande väg och ge akt på situationen
- då vägen är fri, cykla (eller led cykeln) över körbanan och fortsätt färden längs högra kanten

Du kan också svänga genom att gruppera, men i synnerhet i livlig trafik är detta ett besvärligt alternativ.

Se och syns

Det är farligt för både fotgängare och cyklister, att röra sig i mörker utan lampor och reflexer.

Reflexer och lampor är viktiga också i tätorter. Även fastän vägen har belysning, är det i synnerhet på hösten och vid regn nästan omöjligt för bilisten att i tid lägga märke till en person utan reflex som korsar vägen.

I början av 2003 trädde en lag i kraft, enligt vilken fotgängare ska använda reflex i mörker också i tätorter och på belysta vägar.

Var vaksam. Undvik farli

Statistiken visar, att vissa situationer är farligare än andra.

Farliga situationer för fotgängare:

Korsande av väg

Använd alltid skydds-väg när du korsar kör-banan. Följ noga med vad de andra gör. Kontrollera att bilisten har sett dig.

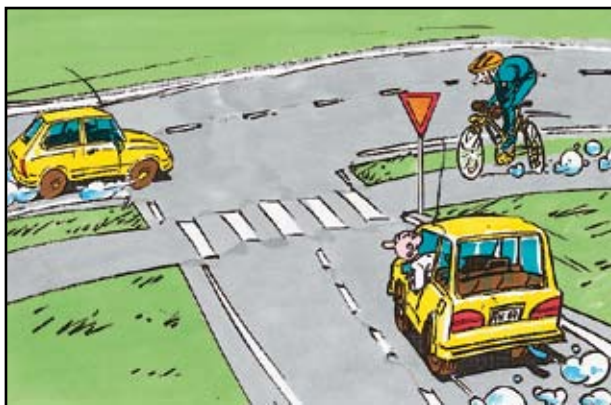

Ge speciellt akt på dem som kör i filen bredvid.

Farliga situationer för cyklisten:

Väjer bilisten?

Var särskilt försiktig i denna situation. En bilist som har triangel med väjningsplikt tänker svänga till höger och förarens uppmärksamhet är riktad på bilarna som kommer från vänster. Bilisten lägger inte alltid märke till cyklisten som kommer från höger.

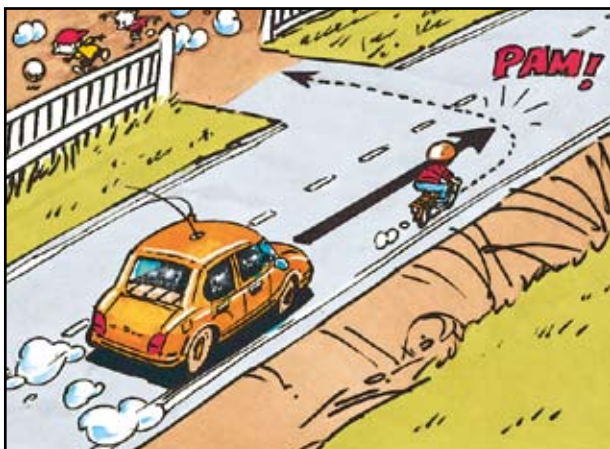

Närma dig korsningen försiktigt och följ noga med bilistens avsikter.

ga situationer

Plötsligt till vänster...

En plötslig sväng till vänster framför en bil, är ett vanligt och farligt fel. När du tänker svänga, visa riktnings-tecken, ge akt på bakifrån kommande trafik, stanna vid behov och korsa sedan körbanan när det är lämpligt med beaktande av övrig trafik. På detta sätt överraskar du inte bilisten.

Sväng inte plötsligt framför en bil. Visa tecken och ge akt på bakifrån kommande trafik.

Med fart ut på vägen...

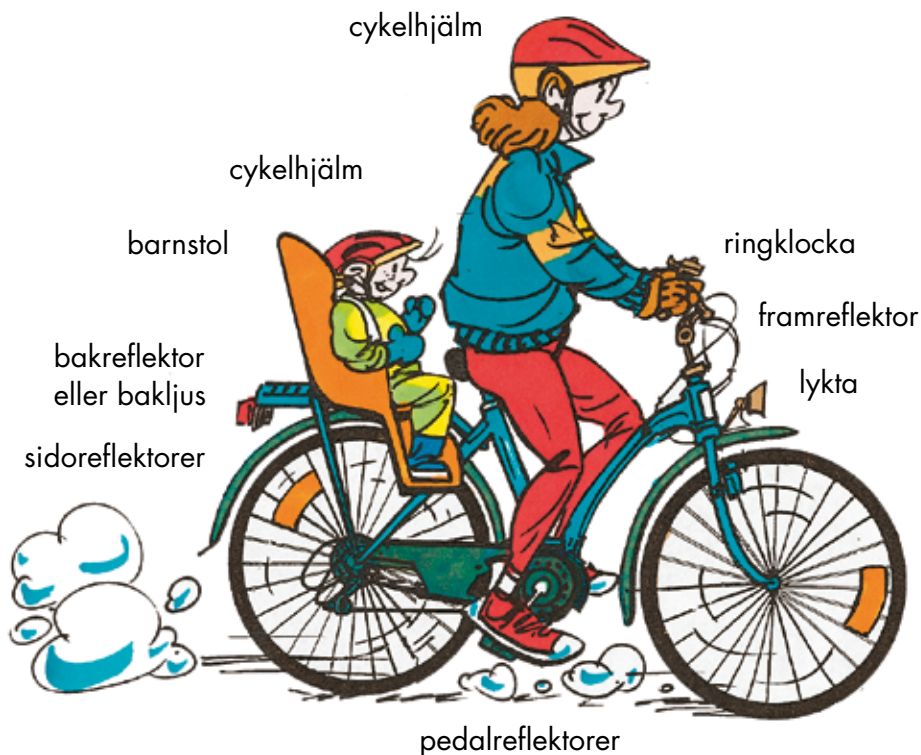
Många olyckor beror på att cyklisten med hög fart kommer ut på vägen och överraskar bilisten. Närma dig alltid väg eller körbana på ett sådant sätt, att övriga säkert i tid hinner upptäcka dig. På så sätt upptäcker du också själv övriga som rör sig på vägen och du hinner vid behov stanna.

Kom ihåg, att du alltid när du kommer ut på vägen från en gård, gårdsgata eller ett liknande ställe, måste väja för övriga vägtrafikanter.

Med ordentlig utrustning

Säker och angenäm cykling kräver en ordentlig cykel och rätt utrustning.

Den bästa cykeln är först och främst av rätt storlek. Då är den lätt att hantera. Speciellt vid anskaffning av cykel till barnen, är det bra att komma ihåg, att ju mer invecklad utrustning det finns på cykeln, desto svårare är den att hantera och den behöver också mera service. Innan man skaffar cykel, är det skäl att fundera på cykelns användningsändamål och -område.

Skjutsning på cykel

I allmänhet är en cykel tänkt som ett färdmedel för endast en person. En person som har fyllt 15 år får dock transportera ett barn som är högst 10 år och en person som fyllt 18 år får transportera två högst sexåriga barn på cykeln.

När man transporterar barn ska cykeln vara utrustad med en lämplig sits och ändamålsenliga skydd för fötterna. För transport av små barn bör en säkerhetsstol användas. Vid transport av två barn måste cykeln ha två separata bromsanordningar.

Skydda huvudet, använd hjälm

Hjälmen är det bästa huvudskyddet. Största delen av de svåra skador som cyklister drabbas av i cykelolyckor, riktar sig mot huvudet.

Hjälmen skulle oftast ha skyddat mot skador eller åtminstone lindrat dem.

I början av 2003 trädde en lag om användning av cykelhjälm ikraft. Enligt lagen ska cyklister och cykelpassagerare i allmänhet under

körning använda vederbörlig skyddshjälm.

En godkänd hjälm är CE-märkt.

Hjälmen ska ha rätt storlek. Den ska fästas omsorgsfullt, så att den inte vid en eventuell olycka faller av huvudet.

Hjälmen ska inte mera användas om den fått en stöt eller djupa repor.

Cykelhjälmerna är avsedda för cykling. Den är inte gjord för barns klätterlekar eftersom spännet inte öppnar sig, om barnet t.ex. skulle bli hängande i hjälmen.

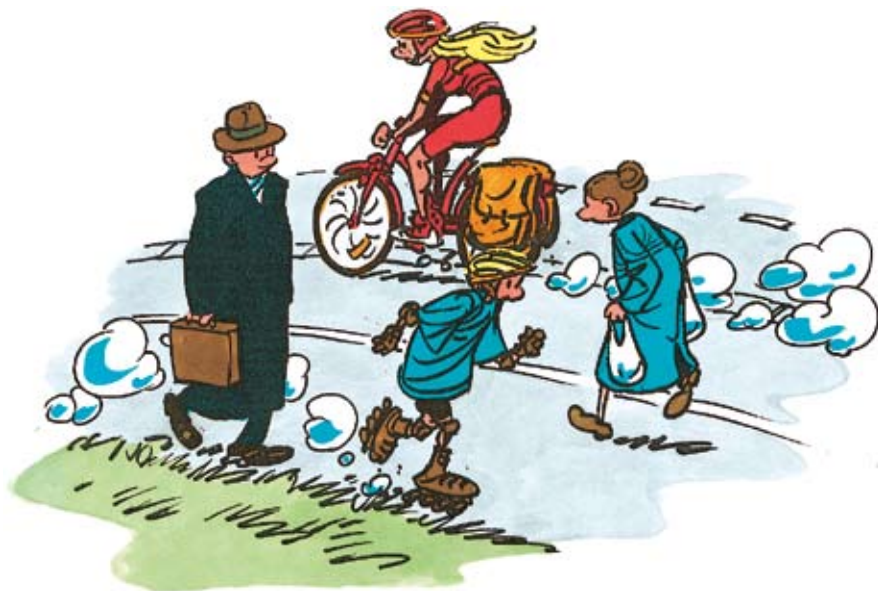
De flesta cyklar har den viktigaste säkerhetsutrustningen som standard.

Dock är det skäl att kontrollera att följande utrustning finns:

- effektiva bromsar (bromsklossarna slits och bör därför kontrolleras med jämna mellanrum)
- reflektorer som syns åt olika håll
- belysning vid körning i mörker
- ringklocka, vilken också bör användas när man ska varna andra

Lär dig att behärska din cykel och håll den i skick.

Beakta andra!

Överraska inte

- försäkra dig om att du själv och andra har tid och rum att handla, stanna eller väja
- rusa eller kör inte ut på vägen bakom ett sikhinder eller annars överraskande

Visa dina avsikter i tid

- ge riktningstecken i tid när du tänker svänga
- varna vid behov med ringklockan

Ge akt på övrig trafik

- följ noga med vad andra tänker göra, i synnerhet i korsningar

TRAFIKSKYDDET

PB 29, 00421 HELSINGFORS

Tel. 020 7282 300, Fax. 020 7282 303

www.liikenneturva.fi